

नगर परिषद शिवाजी महाविद्यालय मोवाड
राज्यशास्त्र विभाग वार्षिक अहवाल
सत्र २०२१-२०२२

प्रस्तावना- नगर परिषद शिवाजी महाविद्यालय मोवाड येथे महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासूनच राज्यशास्त्र विभाग कार्यरत आहे. बी.ए. च्या सर्व विद्यार्थ्यांमध्ये बौद्धिक व वैज्ञानिक विवेकाचा विकास होउन त्यांच्यामध्ये वाचनाची, लेखनाची आवड निर्माण व्हावी, त्यांच्या चिकित्सक व जिज्ञासू वृत्तीला चालना मिळावी अशी उद्दिष्टे डोळयासमोर ठेवून राज्यशास्त्र विभागांतर्गत विविध उपक्रम राबविण्यात येतात. राज्यशास्त्राचे अध्ययन मानवाच्या दृष्टीकोनातून फार उपयोगाचे असून जीवनाचे आर्थिक प्रश्न सोडविण्यासाठी, मर्यादित साधनामध्ये महत्तम समाधान कसे मिळेल आणि एकूणच जीवनाचा मार्ग सुकर होवून व्यक्तिमत्त्व कसे विकसित होईल यासाठी उपयुक्त ठरते.

नगर परिषद शिवाजी महाविद्यालयातील राज्यशास्त्र विभाग ही एक स्वतंत्र ज्ञानशाखा महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासून म्हणजेच १९९७ पासून कार्यरत आहे. राज्यशास्त्र विभाग विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीने एक महत्वाचा विभाग असून स्पर्धा परीक्षेकरीता उपयुक्त असलेला विषय म्हणून प्रचलित आहे. राज्यशास्त्र विभागादारे विद्यार्थ्यांना मॉड्युल, पीपीटी, व्हिडीओ यासारखे ई कन्टेन्टद्वारे अध्यापन केले जात आहे. म्हणूनच एक आवडता पण वैचारीक आणि जीवनोपयोगी विषय असल्याने विद्यार्थी राज्यशास्त्र विषयाकडे आकर्षित होतात.

राज्यशास्त्र सामाजिकशास्त्रातील विद्यार्थ्यां-विद्यार्थ्यांना करीता एक महत्वपूर्ण विषय असून विद्यार्थ्यांना शासनाच्या कार्यपध्दती माहीती प्राप्त होते. दोन राज्य आणि केंद्र व इतर संस्थाना राजकीय ज्ञान संपूर्ण रूपाने देशाच्या विकासा करीता व्यवहारिक पध्दतीने कसे लागू केल्या जाते.

भारताचा समृद्ध राजनितिक इतिहास आहे की जो भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या गठनानंतर सुरु झाला. स्वातांत्र्यानंतर जेव्हा पासून संपूर्ण भारतात कीर्तीतरी हजारो राजकीय पक्षाच्या गठनानंतर सोबत सोबत काही लहान मोठे आणि प्रमुख राजनितिक घटनानी प्रभावित केलेले आहे.

राज्यशास्त्र सर्वात अधिक अभ्यासक्रममध्ये निवड केल्यापैकी एक अभ्यासक्रम आहे आणि राजकारणामध्ये नविन पिढिमध्ये अधिकच रुची, आवड, आकर्षण निर्माण झालेली आहे.

बी. ए. पदवी अभ्यासक्रम :

भारतातील कॉलेज, महाविद्यालयात विद्यार्थी करीता कोणत्याही मान्यता प्राप्त १२ वी बोर्डचे पास प्रमाणपत्र पदवीसाठी प्रवेशाकरिता आवश्यक आहे.

भारत आणि विदेशामध्ये राज्यशास्त्र विषयाचे क्षेत्र :

संयुक्त राष्ट्रानुसार हा जगातील सर्वात मोठा लोकतंत्र असणारा देश आहे. भारतात हजारो राजकीय पक्षाची संख्या आहे. सरकारी संस्था योग्य रितीने कार्य करण्याकरिता अनेक हाताची आवश्यकता आहे. राज्यशास्त्र हा अभ्यास सुरु केल्यामुळे करियरच्या दृष्टिने विद्यार्थ्यांकरिता अनेक मार्ग सुरु होते.

अनेक देशामध्ये राज्यशास्त्र या विषयाची पदवीचा अर्थ आहे की आंतरराष्ट्रीय संबंध, सामाजिक सेवा दुतावास, राजदुत, आणि इतर अनेक नौकऱ्यामध्ये लोकाचा समावेश होतो.

राज्यशास्त्र या विषयात विद्यार्थ्यांचे करिअर :

- राजकीय विचारवंत
- राजकीय लिखाण करणे
- मिडीया आणि वृत्तपत्रे
- राजकीय दस्तावेजाचे विश्लेषण करणे
- लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीचे अध्ययन करून निष्कर्ष प्रकाशित करणे
- राज्यशास्त्राचे विद्यार्थी आंतरराष्ट्रीय संबंध आणि विदेश दुतावासात कार्य
- भारतीय प्रशासकीय सेवा
- संवाद कौशल्य
- सामाजिक मिडिया
- राजनितिक सल्लागार
- निति विश्लेषक
- सावर्जनिक संबंधाचे विशेष तज्ञ
- पैध्थे
- सर्वेक्षण विश्लेषक
- परराष्ट्रीय सेवा अधिकारी
- मानवी हक्क कार्यकर्ते
- राजकीय पक्षाचे कायदेशिर सल्लागार
- लोकमत विश्लेषक
- जनसंपर्क विशेषज्ञ
- धोरण विश्लेषक
- विधान सहस्रयक

राज्यशास्त्र अध्ययनाचा उाँश :

- राज्यशास्त्रातील अधिकांश अभ्यासक्रम, अध्ययन करिता कोणत्याही स्तरावर काही सामान्य उदेश आहेत की ज्यामुळे चौफेर बाजुने राज्यशास्त्र अभ्यासक्रमाचा आकार असतो. राज्यशास्त्र विषयाचे अध्ययन विद्यार्थ्यांसाठी सहळयक ठरते.
- राजनितिक/राजकारणाच्या स्त्रोताची माहिती समजणे
- राजकीय सिध्दाताचे दृष्टिकोन आणि सिध्दांताचा माहिती
- राज्य अल्पतीच्या सिध्दांताचे मुल्यांकन करणे.
- भारतीय सविधानाबाबत माहिती प्राप्त करणे
- कायद्याची वैधता आणि अधिकाराची उत्पतीची माहिती प्राप्त करणे.
- अनेकसत्ता सिध्दांताचे गंभीर विश्लेषण गंभीर विश्लेषण करणे
- राज्याचे तत्व आणि सार्वभौम अर्थ समजणे
- भारतातील शासनाच्या विविध कार्याची माहिती प्राप्त करणे
- आंतरराष्ट्रीय संघटना आणि आंतरराष्ट्रीय संबंधाची माहिती प्राप्त करणे
- तुलनात्मक शासन व राजकारणाचा अभ्यास करून विविध देशाच्या शासन व राजकारणाची माहिती प्राप्त करणे
- राज्याशासन आणि राजकारणाची माहिती प्राप्त करणे
- राजकीय सिध्दाताची माहिती प्राप्त करणे

वार्षिक कार्यक्रमाचे नियोजन :

- आ.सी.टी.चा अध्ययन अध्यापनात वापर
- विधानसभा ग्रामपंचायत नगरपालिका भेट देणे
- व्याख्यान होणे
- नैकला समोर जाते
- रिमिडियल नकार घेणे
- दत्तपालक योजना
- **विभागाचे धेय आणि उद्दिष्टे-** राज्यशास्त्र विषयाच्या अध्ययनाद्वारे विद्यार्थ्यांना वेगवेगळ्या क्षेत्रा भारतीय प्रशासकीय सेवा
- राजनितिक सल्लागार राजकीय विचारवंत निति विश्लेषक पैध्ठै राजकीय पक्ष्याचे कायदेशिर सल्लागार जनसंपर्क विशेषज्ञ धोरण विश्लेषक

इत्यादी ठिकाणी उपलब्ध असलेल्या रोजगाराच्या संधी लक्षात घेता विद्यार्थ्यांना करिअर साठी तयार करणे.

विभागातील शिक्षकवर्ग- महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासूनच डॉ. एन.डी.बालपांडे यांची राज्यशास्त्र विभागात कायम स्वरूपी नियुक्ती झालेली आहे.

व्हिजन आणि मिशन- विद्यार्थ्यांना भारतीय - राज्यव्यवस्थेतील विविध क्षेत्राबाबत संपूर्ण माहिती व्हावी तसेच विद्यार्थी आपल्या गरजा पूर्ण करण्याकरीता आजच्या वैश्विक युगात/वातावरणात कसा टिकेल या दृष्टिकोनातून प्रयत्न करणे हे विभागाचे ध्येय आहे.

उपचारात्मक अध्यापन ;त्मउमकपंस बंबीपदहद्ध- २०२१-२२ ला उपचारात्मक शिक्षण पध्दतीमध्ये स्लो लर्नर आणि प्रगत विद्यार्थ्यांची एच.एस.सी. तसेच बी. ए. भाग १ व २ या वर्षातील निकाल पत्रकावरून यादी तयार करण्यात आली. स्लो लर्नर्सकरीता विषयाशी संबंधित ३० मार्कची तोंडी परिक्षा घेण्यात आली. त्यानुसार त्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले. त्यानंतर ८० मार्कची पुन्हा परिक्षा घेण्यात आली असता त्यांच्या प्रगतीमध्ये सुधारणा दिसून आली आणि याचा त्यांना अंतीम परिक्षेत फायदा झाला.

प्रगत विद्यार्थ्यांकडून वेगवेगळ्या विषयांवर लेख मागविण्यात आले. त्यावरून काही विद्यार्थ्यांची संशोधन प्रकल्पाकरीता निवड करण्यात आली आणि त्यांना प्रकल्पाचा विषय देण्यात आला. तसेच प्रकल्प तयार करण्यासाठी योग्य मार्गदर्शन करण्यात आले. तसेच प्रगत विद्यार्थ्यांना वेगवेगळे विषय देऊन त्यांचे सेमिनार घेण्यात आले. तसेच परिक्षेत मार्क कव्हर करण्यासाठी त्यांचा अधिक सराव घेवून पेपर कसा सोडवावा याविषयी मार्गदर्शन करण्यात आले. याचा अनुकूल परिणाम विद्यार्थ्यांच्या निकालावर दिसून आला.

शिक्षक पाल्य योजना;डमदजवत.डमदजमद्ध- सत्र २०२१-२२ ला प्राचार्य न.प. शिवाजी महाविद्यालय मोवाड यांनी २६ विद्यार्थ्यांच्या पालकत्वाची जबाबदारी माझ्याकडे सोपविली. त्यानुसार सर्व विद्यार्थ्यांची एक सभा घेण्यात आली. या सभेमध्ये विद्यार्थ्यांना ज्या विविध प्रकारच्या समस्या किंवा अडचणी असतील त्या समस्या किंवा अडचणी गरज पडेल तेव्हा मनमोकळेपणाने सांगण्यासाठी त्यांना प्रोत्साहित करण्यात आले. याचा परिणाम काही विद्यार्थी आपल्या समस्या आमच्यापर्यंत आणतात व आम्ही त्याचे निराकरण करण्याचा प्रयत्न करतो.

कार्यकारी सारांश- राज्यशास्त्र विभागात सत्र २०२१-२२ मध्ये बि. ए. भाग १,२ व ३ वर्गामिळुन एकुण १९६ विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला. विभागाचा परिक्षेचा निकाल उत्तम आहे. त्या दृष्टीने अभ्याक्रमाचे नियोजन करून वेळेतच अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यात आला. या सत्रात विभागाद्वारे विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

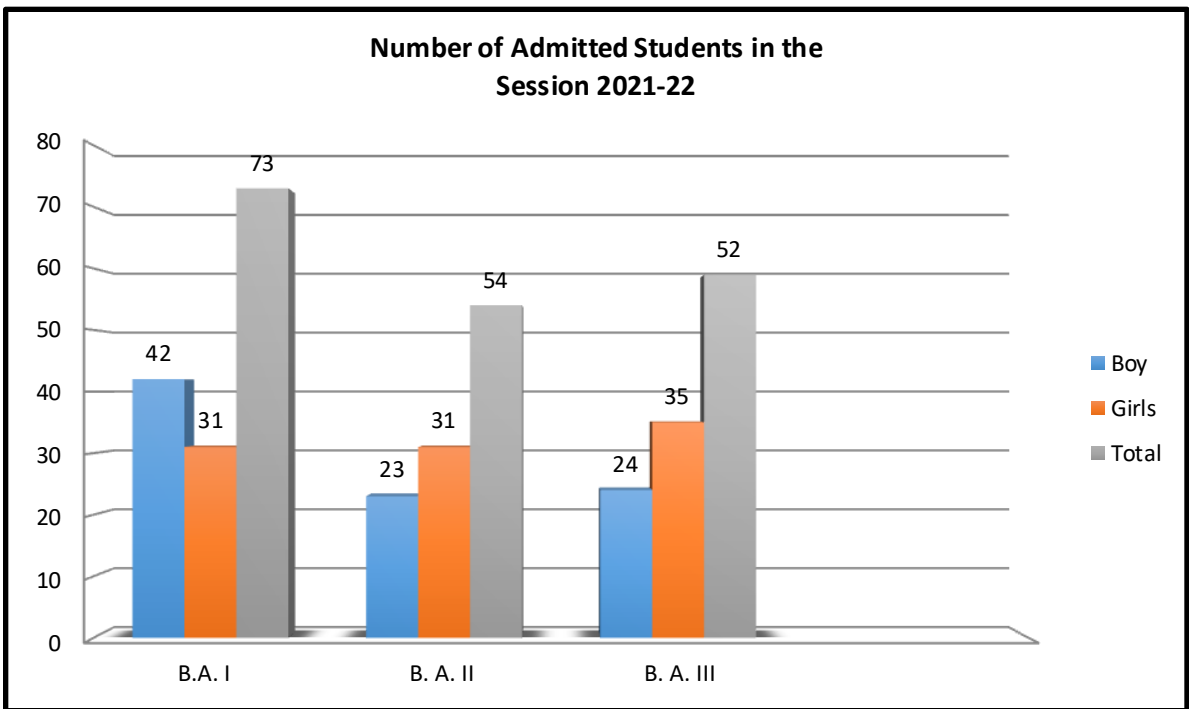
.अभ्यासक्रम-

Class	Unit	Syllabus
B.A. First Year Sem. I (Political Theory - I) Marks: 80 Internal Marks: 20	Unit-I	POLITICAL THEORY: Meaning, Nature (Normative and Empirical), Scope and Significance STATE: Meaning, Basic Elements, Approaches (Liberal and Marxist)
	Unit-II	POWER: Meaning, Nature, Significance and Types AUTHORITY: Meaning, Nature, Significance and Types.
	Unit-III	LIBERTY: Meaning, Nature, Significance and Types. EQUALITY: Meaning, Nature and Significance and Types.
	Unit-IV	RIGHTS: Meaning, Nature, Types, Theory of Natural Rights, Legal Theories of Rights. JUSTICE: Meaning, Nature, Types, Distributive Justice, Feminist Perspective.
B.A. First Year Sem. II (Western Political Thought- II) Marks: 80 Internal Marks: 20	Unit-I	Ideal State Philosopher King Theory of Justice Theory of Communism
	Unit-II	Theory of State Classification of state Thoughts on revolution Slavery
	Unit-III	Concept of Liberty Concept of Democracy Property Government
	Unit-IV	Dialectical Materialism Class War Thoughts on State Theory of surplus value
B. A. Second Year Sem. III (Indian Govt & Politics – I) Marks: 80 Internal Marks: 20	Unit-I	Preamble: Nature, Objectives of Constitution of India. Features of Indian Constitution.
	Unit-II	Fundamental Rights: Meaning, Kinds, Restrictions. Directive Principles of State Policy: Nature and Significance.
	Unit-III	President: Powers and Functions. Parliament: Composition, Powers and Functions. Prime Minister: Powers and Functions.
	Unit-IV	Supreme Court: Composition, Powers and Jurisdiction (Original, Appellate, Advisory and Judicial Review). Major Issues in Indian Politics: Caste, Religion, Terrorism.
B.A. Second Year Sem. IV (State Govt & Politics– II) Marks: 80 Internal Marks: 20	Unit-I	Centre-State Relations: Legislative, Administrative and Financial. Governor: Powers and Functions and Role.
	Unit-II	Legislative Assembly: Composition, Powers and Functions. Legislative Council: Composition, Powers and Functions.
	Unit-III	Chief Minister: Powers and Functions and Role. High Court: Composition, Powers and Functions.
	Unit-IV	73rd and 74th Constitutional Amendment, Women Reservation and Panchayat Raj Right to Information: Nature, Importance and Role.
B.A. Third Year Sem –V Comparative	Unit I	Unit I :- Comparative Politics & Constitutions A) Comparative Politics :- Meaning, Nature, Approaches (Legal/institutional & Behavioural) and Significance. B) Features of Constitution :- Salient features of U.K., U.S.A. constitution

Governments and Politics Marks: 80 Internal Marks: 20	Unit II	Unit II :- Political Culture & Executive A) Political Culture :- Meaning, Nature, Types and significance in U.K. & U.S.A. B) Executive :- Composition, Power & functions of the executive in U.K.& USA
	Unit III	Unit III :- Political Parties & Legislature A) Political Parties :- Nature, function and role of political parties in U.K. & U.S.A. B) Legislative :- Composition, power and function of the legislature in U.K.& USA
	Unit IV	Unit IV :- Pressure Group & Judiciary A) Pressure Group :- Meaning, Nature, Types, Techniques & role adopted by pressure group in U.K. & U.S.A. B) Judiciary :- Nature. Power and function of Judiciary in U.K. & U.S.A.
B.A. Third Year Sem –VI International Relations Marks: 80 Internal Marks: 20	Unit I	A- International Relations :- Meaning, Nature, Scope and significance. B- Theories of International Relations :- i) Realist Theory and ii) Game theory.
	Unit II	A- National Power :- Meaning, Nature and Elements. B- Foreign Policy :- Meaning, Objectives and Determinants.
	Unit III	B- Balance of Power :- Meaning, Types and Techniques. C- Collective Security :- Meaning, Nature and Basic Principles.
	Unit IV	A- Global Terrorism :- Meaning, Causes and Techniques. B- Human Rights :- Meaning, Nature and Importance.

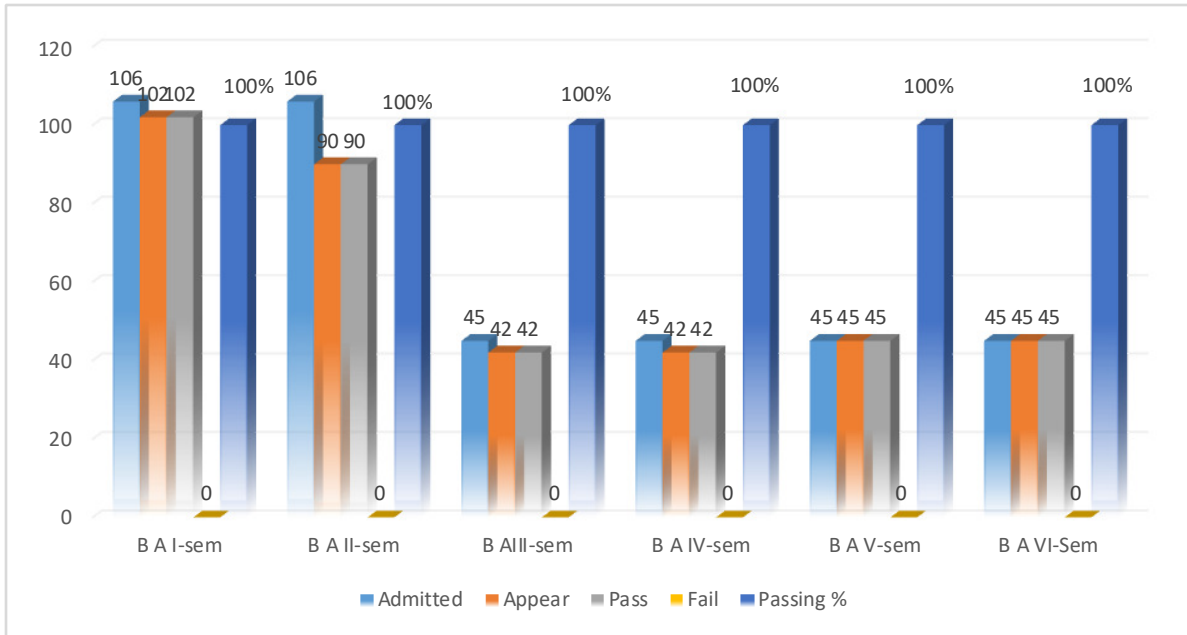
प्रवेशित विद्यार्थी (सत्र २०२१-२२)-

बी.ए. सत्र १ व २			बी.ए. सत्र ३ व ४			बी.ए. तृतीय		
मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण
४२	३१	७३	२३	३१	५४	२४	३५	५९

निकाल विश्लेषण-

Class & Examination	Admitted	Appear	Pass	I st Class	Fail	Absent	Pass %
B. A. First Year Sem. I (Winter 2021)	73	72	66	51	01	05	
B. A. First Year Sem. II (Summer 2022)	73				0		100
B. A. Second Year Sem. III (Winter 2021)	54				0		100
B. A. Second Year Sem. IV(Summer 2022)	54				0		100
B. A.-Final Year Sem-V (winter 2021)	59				0		100
B. A.-Final Year Sem-VI (winter 2022)	59				0		100

राज्यशास्त्र अभ्यास मंडळ-

अ.क्र.	नांव	वर्ग	पद
१	कु प्रणाली कडू	बी. ए. भाग ३	अध्यक्षा
२	कु सोनम भाजीखाये	बी. ए. भाग ३	उपाध्यक्षा
३	कु किरण कोहाड	बी. ए. भाग ३	सचिव
४	रोशन मंगलकर	बी. ए. भाग २	सदस्य
५	कु राणी जैन	बी. ए. भाग २	सदस्य
६	यश सांभारे	बी. ए. भाग १	सदस्य

ड्रॉप आऊट रेट-

B. A. I (Session : 2019-20)			B. A. III (Session: 2021-22)			Drop Out Rate
Boys	Girls	Total	Boys	Girls	Total	
						%

विभागाचा पुढील सत्र २०२१-२२ करीताचा कृती आराखडा-

- काळाची गरज लक्षात घेता विषयात एम.ए. अभ्यासक्रम सुरु करण्याकरीता प्रयत्न करणे
- परिषद किंवा चर्चासत्र घडवून आणणे.
- नॅक पुनर्मल्यंकनास समोर जाणे.
-

➤ One day Interdisciplinary National e- conference on the paper topic "kovid-19 Nanter bharatatil Rajkiy v Aarthik aavhne" B –Aadhar international Peer-Reviewed Indexed Research Journal Impact Factor (SJIF) -7.675 issue no 327 (cccxxvii) issn ; 2278-9308 November 2021
➤ Paper on "Womans Empowerment ; Issues & Challenges "Mahila Sakashmikanan v Manvadhikar Ek drushti" B-Aadhar international peer-Reviewed Indexed research Journal impact factor –(SJIF) -7.675 issue no 310(cccx) issn no 2278-9308
➤ Paper on "Jagtik Dahshatvad –Ek Rajkiy Drushtikshap" Noida international university Volume –9 Special issue (III) 2022 issn :2394-0298 NIU international Journal of human Right A UGC CARE Listed journal

➤ Paper on History of Indian Democracy & its challenges-political perspective Tattva-Sindhu
UGC CARE Listed international peer Reviewed Refereed journal with on impact factor 7.44
ISSN:2349-1426 varsh-9 ank -02

1)

2)

3)

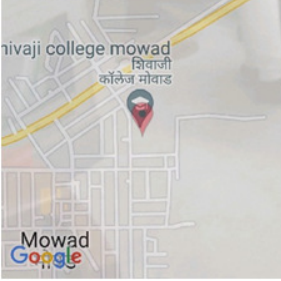
विद्यार्थी परिचय मेळावा दि. 9 ऑगस्ट २०२१ ला महाविद्यालयामध्ये नव्याने प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांचा परिचय मेळावा आयोजित करण्यात आला महाविद्यालयाचे राज्यशास्त्र विभागप्रमुख यांना विद्यापीठाची आचार्य पदवी मिळाल्याबद्दल त्यांचा गौरव करण्यात आला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.किशोर झिलपे तसेच सर्व प्राध्यापक वृंदाची उपस्थिती होती. संचालन कु. मानेकर हिने तर आभार आशिष यांनी मानले.

उद्घाटन :-

विभागा अंतर्गत राबविण्यात येणारे विविध कार्यक्रम सुत्रबद्ध रीतीने व्हावे याकरीता राज्यशास्त्र अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन दिनांक ०६ ऑगस्ट २०२१ ला करण्यात आले. कार्यक्रमाचे उद्घाटक प्रा. . यांच्या शुभ हस्ते करण्यात आले. प्रस्तूत कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्रा. डॉ. एन. डी. बालपांडे न. प. शिवाजी महाविद्यालय, मोवाड हे होते. प्रा. डॉ.मॅडम यांनी राज्यशास्त्र विषयाच्या अभ्यास मंडळाची कार्यकारीणी घोषित करून विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रम कश्या पध्दतीने पूर्ण करावा या विषयावर प्रबोधनपर मार्गदर्शन केले. प्रस्तूत कार्यक्रमाचे संचालन ब, प्रास्ताविक डॉ. सतिश जाधव यांनी तर आभार डॉ. एन.डी.बालपांडे यांनी मानले. कार्यक्रमाला विभागातील विद्यार्थी तसेच शिक्षक कर्मचारी उपस्थित होते.

Library visit

नगर परिषद शिवाजी महाविद्यालय मोवाड येथील राज्यशास्त्र विभागाच्या अंतर्गत राज्यशास्त्र

FF93+HGF, Mowad, Maharashtra 441303, India

	Decimal	DMS
Latitude	21.468614	21°28'7" N
Longitude	78.453877	78°27'13" E

2022-04-04(Mon) 09:00(AM)

विषयाच्या . दि. ०४.०४.२०२२ ला

बी.ए. भाग १ सेम २ च्या ३० विद्यार्थ्यांनी व प्रा. एन.डी. बालपांडे सरांनी ग्रंथालयास भेट दिली. राज्यशास्त्र विषयांचे सखोल ज्ञान प्राप्त करण्यासाठी महाविद्यालयातील ग्रंथालय विभाग प्रमुख प्रा.एस.व्ही. नारनवरे सर यांनी राज्यशास्त्र विषयांच्या विद्यार्थ्यांना राज्यशास्त्राच्या अभ्यासक्रमांच्या पुस्तकासोबत स्पर्धा परिक्षेच्या पुस्तकाबाबत विशेष माहिती दिली. विद्यार्थ्यांमध्ये पुस्तक वाचनाची सवय व आवड निर्माण केली. या ग्रंथालयाचा विद्यार्थ्यांना लाभ घेता येतो. अशा प्रकारे विद्यार्थ्यांना प्रा.एस.व्ही.नारनवरे सरांना मार्गदर्शन केले

चर्चासत्र व गृहपाठ :-

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ नागपूर यांनी बी. ए. भाग एक, दोन व तीन च्या राज्यशास्त्र विषयाच्या विद्यार्थ्यांकरिता निश्चित करून दिलेल्या अभ्यासक्रमा

नुसार एकूण १०० गुणांपैकी ८० गुणांची लेखी परिक्षा घेतली जाते आणि २० गुण महाविद्यालयातील अंतर्गत मूल्यमापन (गृहपाठ, चर्चासत्र, उपस्थिती) यावर निश्चित केलेले आहे. त्या अंतर्गत महाविद्यालयातील राज्यशास्त्र विभागा मार्फत विभाग प्रमुखांनी विद्यार्थ्यांकडून अभ्यासक्रमाशी संबंधित वेगवेगळ्या विषयावर गृहपाठ मागविण्यात आले. त्याचप्रमाणे दिनांक २५ सप्टेंबर २०२१ला निरनिराळ्या विषयावर विद्यार्थ्यांकरिता चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये विद्यार्थ्यांनी अभ्यासक्रमाशी संबंधित विविध विषयावर चर्चा घडवून आणली. संबंधित चर्चासत्राचे निरीक्षण व परिक्षण राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. बालपांडे सर नगर परिषद शिवाजी महाविद्यालय, मोवाड यांनी केले.

Group Discussion on

प्लेटोच्या आदर्श राज्याची कल्पना

नगर परिषद शिवाजी महाविद्यालयातील बी.ए. भाग १ च्या विद्यार्थ्यांकरिता दि. ७.०५.२०२२ ला या प्लेटोच्या आदर्श राज्याची कल्पना विषयावर ग्रुप डिस्कशनचे आयोजन करण्यात आले. यात विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. या गटचर्चेतून 'दि रिपब्लिक' ग्रंथातून आदर्श राज्याची कल्पना केली. तात्कालीन ग्रीक नगरराज्याच्या बहुविध प्रणालीचे निरीक्षण केल्यावर चांगल्या तत्वांचे एकत्रीकरण करण्यासाठी तो एक मांडलेला तात्विक विचार आहे. यावर विद्यार्थ्यांनी चर्चा केली. विद्यार्थ्यांना राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. एन.डी.बालपांडे सर यांचे मार्गदर्शन लाभले.

शैक्षणिक सहल :-

शैक्षणिक सहल- दिनांक ३१ मार्च २०२२ ला

राज्यशास्त्र विभागा अंतर्गत एक दिवशीय शैक्षणिक सहलीचे आयोजन ग्रामपंचायत झिल्या ठिकाणी करण्यात आले. त्या अंतर्गत विद्यार्थ्यांनी ग्रामपंचायत अंतर्गत गावाकरिता राबविण्यात येणाऱ्या योजनाचा लाभची ग्रामपंचायती

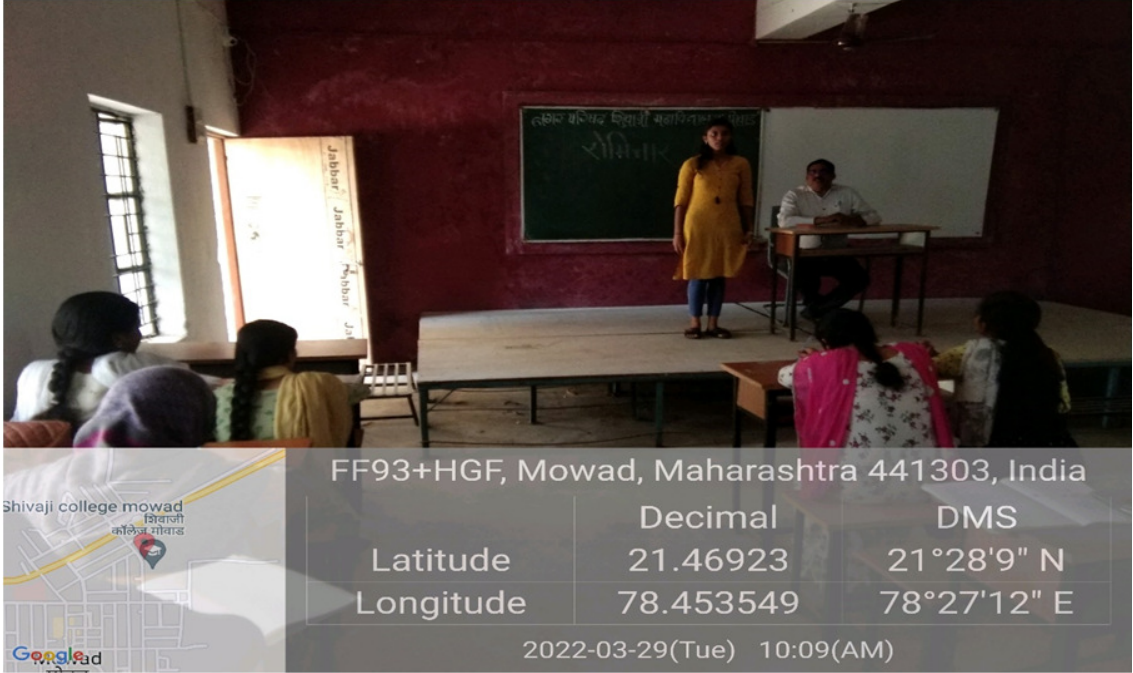
या

माहिती करून घेतली. सहलीमध्ये विभागाच्या सर्व विद्यार्थ्यांनी भाग घेतला. सहलीचे आयोजन राज्यशास्त्र विभागा अंतर्गत करण्यात आले.

Seminar

नगर परिषद शिवाजी महाविद्यालय मोवाड येथील राज्यशास्त्र विभागाच्या अंतर्गत राज्यशास्त्र विषयाच्या अभ्यासक्रमावर वेगवेगळ्या विषयावर सेमिनार चे आयोजन करण्यात आले. या सेमिनार मध्ये विद्यार्थ्यां सहभागी होऊन विविध विषयावर चर्चा करण्यात आली. बी.ए. भाग १ सेम २ च्या विद्यार्थ्यांकरिता दि. २९.०३.२०२२ ला विविध विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेऊन वेगवेगळ्या विषयावर मत व्यक्त केले. यात विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. विद्यार्थ्यांना राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. एन.डी. बालपांडे सर यांचे मार्गदर्शन लाभले.

व्याख्यान :-

नगर परिषद शिवाजी महाविद्यालय मोवाड येथील राज्यशास्त्र विभागा अंतर्गत दिनांक

३०.०३.२०२२ ला राज्यपालाची भूमिका व स्थान या विषयावर मार्गदर्शनपर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. एन.डी.बालपांडे सर हे होते. या कार्यक्रमाच्या माध्यमातून डॉ. एस.आर जाधवयांनी विद्यार्थ्यांना राज्यपालाची भूमिका व स्थान या विषयावर मार्गदर्शन करण्यात आले. डॉ. एस.आर जाधव यांनी अध्यक्षीय भाषणातून विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे संचालन दिगांबर सलामे, प्रास्ताविक डॉ. एन.डी.बालपांडे तर आभार पुनम सुर्यवंशी हिने मानले

आय. सी. टी. बेस क्लास :-

आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या युगामध्ये विद्यार्थ्यांना लवकर विषय आत्मसात करता यावा आणि त्यांची गुणवत्ता सुधारता यावी याकरीता बी. ए. भाग-एक, दोन व तीन च्या विद्यार्थ्यांकरीता नवीन अध्यापन तंत्र पध्दतीनुसार आय. सी. टी. वर आधारीत अध्यापन वर्ग घेण्यात आले. प्रस्तूत

FF93+7WH, Mowad, Maharashtra 441303, India

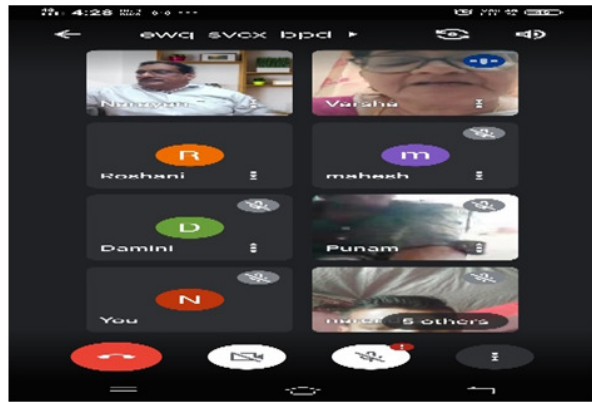
	Decimal	DMS
Latitude	21.468722	21°28'7" N
Longitude	78.453912	78°27'14" E

2022-04-13(Wed) 10:30(AM)

अध्यापन तंत्र विद्यार्थ्यांना अध्ययन करण्यास सहज व सुलभ वाटत असल्याचे मत विद्यार्थ्यांनी व्यक्त केले. तसेच प्रस्तुत तंत्राचा वापर केल्याने विद्यार्थ्यांना विषय समजण्यास सोपे होते

व्याख्यान नगर परिषद शिवाजी महाविद्यालय मोवाड येथील राज्यशास्त्र विभागा अंतर्गत दिनांक ०७.०५.२०२२ ला आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा अर्थ व महत्त्वया विषयावर मार्गदर्शनपर व्याख्यान

डॉ.राजश्री कडू मॅडम आयोजित करण्यात आले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. एन.डी. बालपांडे सर हे होते. या कार्यक्रमाच्या माध्यमातून डॉ.राजश्री कडू मॅडम हिने विद्यार्थ्यांना या विषयावर मार्गदर्शन करण्यात आले. कार्यक्रमाचे संचालन दिगांबर सलामे, प्रास्ताविक डॉ. एन.डी. बालपांडे तर आभार मानेकर हिने मानले

प्रा.डॉ. एन.डी.बालपांडे
राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख
न.प.शिवाजी महाविद्यालय,मोवाड.